

Ljungby
kommun

V&S Vatten och
Samhällsteknik AB

Vattentjänstplan Ljungby kommun

Bilaga 8 - Miljökonsekvensbeskrivning

Granskningshandling utställning 2024-02-12

Innehållsförteckning

1.	Inledning	2
2.	Miljöbedömningsprocessen	2
2.1	<i>Betydande miljöpåverkan</i>	2
2.2	<i>Metod</i>	3
2.3	<i>Avgränsning av MKB</i>	3
3.	Alternativ	5
3.1	<i>Vattentjänstplanen</i>	5
3.2	<i>Nollalternativ och dess konsekvenser</i>	9
4.	Miljökonsekvenser	10
4.1	<i>Bebyggelse och befolkning</i>	10
4.2	<i>Människors hälsa</i>	11
4.3	<i>Naturmiljö</i>	12
4.4	<i>Vatten och vattenkvalitet</i>	14
4.5	<i>Klimat</i>	16
4.6	<i>Hushållning med vatten och andra resurser</i>	19
5.	Miljömål	21
5.1	<i>Globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030)</i>	21
5.2	<i>Nationella miljökvalitetsmål</i>	23
6.	Sammanfattning och samlad miljöbedömning	24

1. Inledning

Denna miljökonsekvensbeskrivning är en del i miljöbedömningen för Ljungby kommuns vattentjänstplan.

Vattentjänstplanen är ett strategiskt styrdokument som syftar till att skapa en långsiktig hållbar vatten- och avloppsförsörjning och god vattenstatus i hela kommunen. Planen omfattar hela kommunen, både de allmänna och enskilda VA-anläggningarna och består av tre delar: VA-översikt, VA-policy och VA-handlingsplan.

2. Miljöbedömningsprocessen

Enligt 6 kap 3 § miljöbalken ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning göra en strategisk miljöbedömning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Strategisk miljöbedömning är en process som används för att identifiera, beskriva och bedöma miljöeffekter vid arbete med och beslut om planer och program så att en hållbar utveckling främjas.

Vid den strategiska miljöbedömningen ingår det att:

- samråda om omfattning och detaljeringsgrad (avgränsningssamråd)
- upprätta en MKB
- ge tillfälle till synpunkter på MKB:n och förslaget till vattentjänstplan
- revidera MKB:n utifrån relevanta synpunkter innan vattentjänstplanen antas.

2.1 *Betydande miljöpåverkan*

För att bedöma om åtgärderna i Ljungby kommuns vattentjänstplan utgör en betydande miljöpåverkan har Naturvårdsverkets vägledning för strategisk miljöbedömning¹ använts. Utifrån denna vägledning har det bedömts att denna vattentjänstplan antas medföra en betydande miljöpåverkan, varför denna strategiska miljöbedömning (MKB) har tagits fram.

¹ Strategisk miljöbedömning – miljöbedömning av planer och program (naturvardsverket.se)

Vattentjänstplanen är en plan som krävs enligt lag och bedöms utgöra betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 3 § miljöbalken då planen enligt 2 § miljöbedömningsförordningen kan antas utgöra en plan för vattenförvaltning samt att planen utgör förutsättningar för infrastrukturprojekt som avser till exempel anläggning av vattenledningar över långa avstånd enligt vad som anges i bilagan till miljöbedömningsförordningen.

Vattentjänstplanen och de åtgärder som redovisas i planen bedöms dock som helhet medföra en positiv miljöpåverkan. Planen bidrar bland annat till att minska utläckage av avloppsvatten, stärka skyddet för allmänna vattentäkter och recipienter och därmed ökade förutsättningar för att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för vatten. Planen bedöms inte heller innebära några risker för människors hälsa eller säkerhet. Den negativa miljöpåverkan som planen bedöms bidra till är påverkan på mark och vatten vid till exempel grävarbeten vid utbyggnad och förnyelse av allmänt VA-ledningsnät samt nyanläggning av exempelvis reningsanläggningar för dagvatten.

De angivna åtgärderna i vattentjänstplanen anger vad som behöver göras, men beskriver dock bara översiktligt hur det ska genomföras. I vattentjänstplanen beskrivs inte tekniska lösningar och metoder eller hur VA-utbyggnad ska ske. Därför har bedömningen gjorts att en fördjupad miljökonsekvensanalys behöver göras för de åtgärder som omfattar ny- eller ombyggnationer av VA-anläggningar eller åtgärder som utgör en påverkan på mark och vatten.

2.2 Metod

MKB:n belyser konsekvenserna som kan förväntas uppstå vid ett genomförande av vattentjänstplanen. Den belyser även vad som är viktigt att tänka på i den fortsatta planeringen för att undvika eller begränsa negativ påverkan på miljön.

MKB:n ska i ett tidigt skede avgränsas i omfattning och detaljeringsgrad. Avgränsningen ska bidra till att MKB:n fokuserar på de betydande miljöaspekterna som är relevanta och berörs av föreslagen vattentjänstplan. Därigenom blir MKB:n ett bättre kunskapsunderlag för beslut.

2.3 Avgränsning av MKB

Avgränsningssamråd

Ett samråd om innehållet i denna miljökonsekvensbeskrivning har hållits med Länsstyrelsen i Kronobergs län den 2023-09-12. Ett PM med förslag till innehåll och avgränsning av denna miljökonsekvensbeskrivning upprättades som

underlag inför mötet. Länsstyrelsen avser att yttra sig gällande miljökonsekvensbeskrivningen i samband med att samrådet för planen genomförs.

Miljöaspekter

I samband med avgränsningssamrådet har en avgränsning gjorts av vilka aspekter som bedömts ha störst betydelse. Avgränsningen har gjorts utifrån definitionen av miljöeffekter i 6 kap 2 § miljöbalken.

Denna miljökonsekvensbeskrivning har avgränsats till att hantera de miljöaspekter som redovisas i tabell 1 nedan.

Tabell 1. Avgränsning av miljöaspekter.

Miljöaspekt	Bedömningsgrund
Bebyggelse och befolkning	Bedömning av påverkan på bebyggelse och befolkning i kommunen.
Människors hälsa	Bedömning av miljöpåverkan från enskilda avloppsanläggningar och hur detta i sin tur påverkar människors hälsa.
Naturmiljö	Bedömning av miljöpåverkan på riksintressen, Natura 2000-områden och strandskyddade områden.
Vatten och vattenkvalitet	Bedömning av miljöpåverkan på MKN för vatten.
Klimat	Bedömning av planens klimatpåverkan. Bedömning av påverkan från föreslagna åtgärder avseende hantering av skyfall, översvämningar, torka och hantering av dagvatten vid ökade flöden och mängder.
Hushållning med vatten och andra resurser	Bedömning av påverkan på tillgång av dricksvatten samt möjligheter till kretsloppsanpassning/resurshushållning för den allmänna och enskilda VA-verksamheten.

Geografisk avgränsning

Vattentjänstplanen omfattar hela Ljungby kommun och därför är det också lämpligt att den geografiska avgränsningen omfattar hela kommunen. I de fall

det finns en förväntad påverkan som ligger utanför kommunens gränser inkluderar även denna i miljöbedömningen.

Tidsmässig avgränsning

Den tidsmässiga avgränsningen är 12 år, i enlighet med förarbetena till ändringarna i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412).

3. Alternativ

Enligt 6 kap. 11 § Miljöbalken ska MKB:n beskriva miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling utifrån förslaget till vattentjänstplan och ett så kallat nollalternativ och, om det är relevant, ett så kallat sidoalternativ.

Ett sidoalternativ bedöms inte vara relevant att beskriva i denna plan.

3.1 Vattentjänstplanen

Vattentjänstplanen är ett strategiskt styrdokument som syftar till att skapa en långsiktig hållbar vatten- och avloppsförsörjning och god vattenstatus i hela kommunen. Planen omfattar hela kommunen, både de allmänna och enskilda VA-anläggningarna och består av tre delar:

Del 1, VA-översikt – innehåller en översiktlig nulägesbild över den allmänna och enskilda VA-försörjningen i kommunen och beskriver omvärldsfaktorer samt belyser framtida behov av planering och åtgärder för arbetet med vatten och avlopp.

Del 2, VA-policy - innehåller vägledande principer och ställningstagande för en långsiktigt hållbar VA-försörjning. VA-policyn är ett viktigt styrdokument i arbetet med vattentjänstplanen och översiktsplanen som helhet.

Del 3, VA-handlingsplan – innehåller kommunens långsiktiga planering för att tillgodose behovet av allmänt vatten och avlopp. Den långsiktiga planeringen omfattar ett antal åtgärder som bedöms som strategiskt viktiga för det fortsatta arbetet med vatten och avlopp samt en VA-utbyggnadsplan. Planen för VA-utbyggnad anger vilka områden med enskilda VA-anläggningar som kommunen planerar att ansluta till det kommunala VA-nätet och vilka områden som i nuläget fortsatt planeras att försörjas genom enskilda anläggningar eller via gemensamhetsanläggningar.

Vattentjänstplanen innehåller även en redovisning av hur de kommunala anläggningarna ska säkras för att klara en framtida belastning på grund av skyfall.

Planen sträcker sig över en 12-års period. Vattentjänstplanens aktualitet ska omprövas i kommunfullmäktige minst vart fjärde år.

Planen bidrar även till att nå de nationella och globala miljömålen samt de miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten som tilldelats enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Den är också ett viktigt underlag för kommunens översiktliga planering och har kommunens Översiktsplan 2035 som utgångspunkt.

VA-planering i samhällsbyggnadsprocessen

Ett av Ljungby kommuns mål enligt VA-policyn är att kommunen ska bedriva en förvaltningsövergripande VA-planering med en tydlig ansvarsfördelning. Kommunen ska även samordna hanteringen av olika frågor relaterade till vatten och avlopp för att underlätta för utveckling och byggande i kommunen. Utifrån detta mål har ett behov av att tydliggöra organisation och ansvarsfördelning i arbetet med VA-planeringen i kommunens samhällsbyggnadsprocesser identifierats och i VA-handlingsplanen ingår därför att ta fram en rutin för detta arbete.

Information och kommunikation

Information och kommunikation till allmänhet, fastighetsägare och verksamhetsutövare om vatten och avlopp är en viktig del i kommunens VA-planering. I VA-handlingsplanen ingår därför att ta fram en årlig informations- och kommunikationsplan för kommunikation om vatten och avlopp. Syftet är att öka kunskapen och förståelsen om hur vi bäst tar hand om och värnar om vårt vatten. Målet är att uppnå en minskad förbrukning av dricksvatten och föroreningsbelastning från avlopp på recipienter. Information och kommunikation är också ett viktigt verktyg i arbetet med resurshushållning.

Dricksvatten

I VA-handlingsplanen ingår att se över tillstånd samt att upprätta och revidera vattenskyddsområden för de allmänna vattentäkterna. Syftet och målet med arbetet är att säkerställa att de allmänna vattentäkterna har nödvändiga tillstånd och ett tillfredställande skydd i form av beslutade och uppdaterade vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter.

Ett led i kommunens arbete med vattenhushållning är att utreda hur stora förlusterna är på dricksvattenledningsnätet. Utifrån den kunskapen kan kommunen därefter planera sin verksamhet och genomföra åtgärder. En av åtgärderna i VA-handlingsplanen är därför att ta fram underlag som visar

producerad och debiterad mängd dricksvatten samt utifrån dessa underlag beräkna hur stora vattenförlusterna är på ledningsnätet.

Spillvatten

I VA-handlingsplanen ingår att ta fram en åtgärdsplan för att minska andelen tillskottsvatten och antalet bräddningar i spillvattenledningsnätet. Syfte är att uppnå eller bibehålla miljö kvalitetsnormerna för vatten i viktiga vattenförekomster som till exempel ån Lagan. Målet är att minska flödesbelastningen på spillvattenledningsnätet och de recipienter dit avloppsvatten bräddas, vilket i sin tur bidrar till minskade mängder föroreningar i de recipienter dit spillvatten bräddas.

Dagvatten

Ljungby kommun behöver ha en långsiktigt hållbar och robust hantering av dagvatten för att kunna hantera kraftiga flöden av dagvatten vid till exempel skyfall. För att uppnå detta mål ingår i VA-handlingsplanen att ta fram en dagvattenplan.

Dagvattenplanen ska utgå ifrån den tidigare antagna verksamhetsplanen för dagvatten och ange rutiner och åtgärder för en långsiktigt hållbar dagvattenhantering.

Ljungby kommun behöver även bedriva ett långsiktigt arbete med skyfallsplanering och som ett led i detta arbete har kommunen tagit fram en skyfallskartering för Ljungby stad. Inom ramen för dagvattenplanen ska ett fortsatt arbete med skyfallsplanering ske. I relevanta tätorter ska en modell för dagvattenledningsnätet tas fram.

Ledningsnät

I Ljungby tätort finns behov av en utökad ledningskapacitet för avledning av spillvatten för att kunna ansluta nya bostads- och industriområden till spillvattennätet. I VA-handlingsplanen ingår därför en åtgärd att utreda hur ledningskapaciteten för avledning av spillvatten från Ljungby tätort till Ljungby avloppsreningsverk kan utökas. En förstudie gällande detta arbete har redan inletts av kommunen.

I VA-handlingsplanen ingår även att genomföra en utredning för att identifiera områden där det saknas ledningsnät för dagvatten och om behov av utökade verksamhetsområden för dagvatten finns för dessa områden. Målet är att i förlängningen bygga ut ledningsnätet alternativt anlägga öppna dagvatten-

lösningar och anlägga dagvattenanläggningar för fördröjning och rening av dagvatten och därmed bidra till att uppnå en hållbar dagvattenhantering.

För att få bättre kännedom om ledningsnätets kapacitet och för att kunna planera underhåll och utbyggnad av systemet ska kommunen även ta fram en modell för ledningsnätet för både dricksvatten och spillvatten. Ledningsnätmodellen är även en förutsättning för planer i kommunen såsom översiktsplan eller brand- och släckvattenplan.

Enskilda anläggningar

En av åtgärderna i VA-handlingsplanen är att fortsätta arbetet med att följa befintlig plan för tillsyn och krav på åtgärder för små avloppsanläggningar i kommunen. Målet är att öka den årliga tillsynstakten för små avloppsanläggningar till 6,3 % av anläggningarna och den årliga åtgärdstakten till minst 5 % av anläggningarna. Det långsiktiga målet är att innan 2026 utföra tillsyn på alla anläggningar som är uppförda före 1999 och miljöbalkens ikraftträdande. Därefter ska tillsyn ske av anläggningar som är uppförda från och med 1999.

Enligt kommunens VA-policy ska kommunen stödja bildande av gemensamhetsanläggningar för VA i områden med bristfällig VA-försörjning och i nya fritidsområden, där allmän anläggning inte planeras. Detta kan förslagsvis ske genom att kommunen erbjuder rådgivning till fastighetsägare för att höja kunskapen kring de administrativa bitarna kring en gemensam anläggning. I VA-handlingsplanen ingår därför att kommunen ska upprätta rutiner för rådgivning och stöd gällande bildande av gemensamhetsanläggningar för vatten och avlopp.

Resurshushållning och kretslopp

För att verka för en ökad resurshushållning och minskad dricksvattenförbrukning bör alternativ till användning av dricksvatten inom industrier ses över och tas fram. Det bör även ses över och tas fram alternativ till att använda dricksvatten för till exempel bevattning, tvätt och spolning. I VA-handlingsplanen ingår därför att genomföra en utredning för att översiktligt se över möjligheterna att distribuera tekniskt vatten (bestående av renat avloppsvatten eller orenat vatten från sjöar och vattendrag) och förutsättningarna att för att använda tekniskt vatten som alternativ till dricksvatten.

Brand- och släckvatten

I kommunen saknas en sammanhållen planering för brand- och släckvattenhantering. I VA-handlingsplanen ingår därför att ta fram en brand- och släckvattenplan för Ljungby kommun. Planen ska på en strategisk nivå beskriva hur

planeringen av brandvattenförsörjning och omhändertagande av släckvatten ska fungera i kommunen utifrån perspektiven hållbarhet, klimat och ekonomi.

VA-utbyggnadsplan

I VA-handlingsplanen ingår en VA-utbyggnadsplan som anger vilka områden med enskilda VA-anläggningar som kommunen planerar att ansluta till det kommunala VA-nätet och vilka områden som i nuläget fortsatt planeras att försörjas genom enskilda anläggningar eller via gemensamhetsanläggningar.

VA-utbyggnadsplanen har huvudsakligen utgått från de identifierade områden som ingick i kommunens tidigare VA-plan från 2014. Sedan föregående VA-plan har även samhället Erikstad identifierats som ett område med samlad bebyggelse. De identifierade VA-områdena inklusive Erikstad har beskrivits och analyserats med hjälp av en modell som utgår från ett antal kriterier med koppling till faktorerna samhälle, miljö och hälsa.

Utifrån kriterierna och 6 § i LAV har en bedömning av varje område gjorts om det utgör ett större sammanhang och om det finns ett behov av att ordna allmän VA-försörjning med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Vid bedömningen har även särskild hänsyn tagits till om det finns förutsättningar att tillgodose behovet av VA-försörjning genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön enligt det nya kravet i §6 i LAV.

Skyfallsanalys

I vattentjänstplanen ingår även en skyfallsanalys för den allmänna VA-anläggningen. Syftet med denna är att kommunerna ska vara bättre förberedda och påbörja arbetet med att klimatanpassa den allmänna VA-anläggningen. Baserade på skyfallsanalysen har ett antal åtgärder tagits fram för att säkerställa VA-anläggningens funktion vid skyfall och höga flöden i vattendrag.

3.2 Nollalternativ och dess konsekvenser

Nollalternativet innebär att en vattentjänstplan inte tas fram och att den långsiktiga VA-planeringen uteblir, vilket skulle innebära att den samlade bilden över behoven för VA-försörjningen uteblir och att åtgärderna i VA-handlingsplanen och planen för VA-utbyggnad inte genomförs. Detta skulle i sin tur ge en ökad risk för felaktiga prioriteringar för VA-försörjningen och ökade miljö- och hälso-risker.

Nollalternativet skulle innebära ökad risk för utsläpp av avloppsvatten till recipienter, som i sin tur skulle bidra till ökad påverkan på vattenförekomsterna och försämrade möjligheter att uppfylla miljökvalitetsnormerna. Nollalternativet skulle även innebära en ökad risk för att den allmänna dricksvattenförsörjningen inte blir långsiktigt säkerställd och att de allmänna vattentäkterna inte har ett tillräckligt skydd. Även arbetet med resurshushållning, kretslopps- och klimatanpassning skulle riskera att få lägre prioritet om en vattentjänstplan inte tas fram.

Om en vattentjänstplan inte tas fram skulle det även innebära att kommunen inte uppfyller kraven i 6 § Lagen om allmänna vattentjänster samt att åtgärden om framtagande av VA-plan enligt Vattenmyndighetens åtgärdsprogram inte uppfylls.

4. Miljökonsekvenser

I detta kapitel beskrivs och bedöms förutsättningar, nuläge och konsekvenser för de avgränsade miljöaspekterna enligt kapitel 2.2 Avgränsning av MKB. I kapitlet redovisas även förslag till åtgärder som kan vidtas antingen för att öka de positiva konsekvenserna eller för att undvika att negativa konsekvenser uppstår.

4.1 Bebyggelse och befolkning

Miljöaspekten har avgränsats till bedömning av påverkan på bebyggelse och befolkning i kommunen.

Förutsättningar och nuläge

Ljungby kommuns vision är att det år 2035 ska bo 35 000 invånare i Ljungby kommun. Med utgångspunkt i visionen beräknas det totalt behövas ett tillskott av cirka 2 800 bostäder i hela kommunen.

Ljungby kommuns befolkning har de senaste åren legat relativt stabilt kring 28 500 invånare. Mellan 2013 och 2018 ökade befolkning med ungefär 1 300 invånare. Kommunens befolkningsprognos från 2022-02-22 bedömer att folkmängden år 2035 kommer att uppgå till ca 29 500 invånare, vilket kan jämföras med befolkningsmålet på 35 000 invånare samma år. Den största befolkningsökningen förväntas ske i Ljungby stad. Det är också tydligt att kommunen har en åldrande befolkning, där särskilt andelen över 80 år kommer att öka betydligt framöver.

Vattentjänstplanens konsekvenser och förslag på åtgärder

En ökad befolkning och bebyggelse medför att behoven och kraven för både allmän och enskild VA-försörjning ökar. För att VA-försörjningen ska vara långsiktigt hållbar krävs att dricksvatten kan levereras i tillräcklig kvantitet och kvalitet, att avloppsreningsverk har kapacitet att ta emot ökade flöden av spillvatten samt att dagvatten kan omhändertas och renas på ett miljöriktigt sätt.

Flera av målen och åtgärderna i vattentjänstplanen bedöms ge positiva konsekvenser för bebyggelse och befolkning i kommunen. Vattentjänstplanen innehåller en plan för utbyggnad av allmänt vatten och avlopp i kommunen, en plan för tillsyn och åtgärder av små avloppsanläggningar, planering för utökad ledningskapacitet för avledning av spillvatten från Ljungby tätort samt planering för omhändertagande av dagvatten. Vattentjänstplanen bidrar även till att stärka skyddet för de allmänna vattentäkterna.

Planen bidrar även till att tydliggöra VA-planeringen i kommunens samhällsbyggnadsprocesser, vilket i sin tur underlättar för utveckling och byggande i kommunen.

Sammanfattningsvis bedöms vattentjänstplanen ge goda förutsättningar för det nuvarande och framtida arbetet med vatten och avlopp i kommunen.

Vattentjänstplanen bedöms ge positiva konsekvenser avseende påverkan på bebyggelse och befolkning i kommunen. För att undvika negativa konsekvenser vid en ökande befolkning är det viktigt att kommunen har en god kännedom om de allmänna VA-anläggningarnas kapacitet och att ett kontinuerligt arbete med drift, underhåll och förnyelse av allmänna VA-anläggningar sker.

4.2 Människors hälsa

Miljöaspekten har avgränsats till bedömning av miljöpåverkan från enskilda avloppsanläggningar och hur detta i sin tur påverkar människors hälsa.

Förutsättningar och nuläge

I Ljungby kommun har omkring 30 % av kommunens invånare enskild VA-försörjning och i dagsläget finns det omkring 6 000 enskilda avloppsanläggningar i kommunen. Ungefär 12 % av avloppsanläggningarna i kommunen uppnår inte dagens krav för en godkänd anläggning och ungefär 8 % av dessa ligger inom verksamhetsområden för VA där utbyggnad inte har realiserats eller i områden där samordnade lösningar ska komma till stånd. Resterande har med ett fåtal undantag ansökningsärenden i gång.

Enskilda avloppsanläggningar med bristande rening kan orsaka en försämrad miljö i form av påverkan på yt- och grundvatten, övergödning, försurning och föroreningar. Ett annat förekommande problem är att avståndet mellan utsläppspunkten och dricksvattentäkten är för kort, vilket kan påverka kvalitén på dricksvatten och orsaka smittspridning.

Vattentjänstplanens konsekvenser och förslag på åtgärder

Vattentjänstplanen bidrar till att uppfylla reningskraven för små avloppsanläggningar i kommunen. Enligt planen är kommunens mål att öka den årliga tillsynstakten för små avloppsanläggningar till 6,3 % av anläggningarna och den årliga åtgärdstakten till minst 5 % av anläggningarna. Detta innebär att årligen ska ca 380 anläggningar få tillsyn och ca 300 anläggningar åtgärdas. Krav på åtgärder ställs områdesvis där områden med övergödda sjöar och vattendrag och andra känsliga livsmiljöer prioriteras i första hand.

Det långsiktiga målet är att före 2026 utföra tillsyn på alla anläggningar som är uppförda före 1999 och miljöbalkens ikraftträdande. Därefter ska tillsyn ske av anläggningar som är uppförda från och med 1999.

Vattentjänstplanen bidrar även till att utbyggnad av allmänt vatten och avlopp sker i områden där behov finns med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljö. Planen förtydligar även hur enskilda anläggningar som i framtiden planeras att anslutas till allmänt VA ska hanteras.

Vattentjänstplanen bedöms ge positiva konsekvenser avseende miljöpåverkan från enskilda avloppsanläggningar och till följd av det människors hälsa.

4.3 Naturmiljö

Miljöaspekten har avgränsats till bedömning av miljöpåverkan på riksintressen, Natura 2000-områden och strandskyddade områden.

Förutsättningar och nuläge

I Ljungby kommun finns 14 utpekade områden för riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § miljöbalken². Enligt översiktsplan 2035 för Ljungby kommun har många av områdena, särskilt i den västra delen av kommunen, värden i form av våtmarksområden, sjöar/vattendrag, naturskog och växtliv, ibland kombinerade med geologiska värden eller odlingslandskap. I östra delen av kommunen finns främst områden med sjöar, odlingslandskap, lövskog, fågelliv, växtliv och

² Översiktsplan 2035 – Ljungby kommun.

geologiska värden. Riksintresseområdena ingår i översiktsplanens definierade områden med värdefull natur.

I kommunen finns 39 områden som är klassade som Natura 2000-områden med habitatsdirektiv och i några fall även fågeldirektiv³. För alla Natura 2000-områden finns en bevarandeplan som ska följas. Det krävs tillstånd enligt Miljöbalkens 7 kap. 27–29 §§ för verksamheter eller åtgärder i eller i anslutning till ett Natura 2000-område som på ett betydande sätt kan påverka miljön i naturområdet. Bebyggelseområden eller större infrastruktur ska om möjligt inte planeras inom Natura 2000-områden.

I kommunen finns även 33 naturreservat, bland annat Kronoskogen, Målaskog, Ramsås och Årshultsmyren.

Strandskyddsområden är viktiga naturområden för både friluftsliv och för växt- och djurliv. Strandskyddet syftar till att säkerställa tillgången till stränderna för allmänheten samt att skydda livsmiljön för djur och växter som lever på och nära stränderna eller i vattnet. I Ljungby kommun har Bolmen, Flåren, Möckeln, Unnen och Vidöstern utökat strandskydd med 200 meter inåt land och 100 meter ut i vattnet. Övriga sjöar och vattendrag har 100 meter inåt land och 100 meter ut i vattnet. I ett tillägg till översiktsplanen har kommunen pekat ut 17 så kallade LIS-områden (Landsbygdsutveckling i strandnära områden) samt tre nya områden i ÖP 2035. Dessa områden bedöms som lämpliga för användning för boende, offentlig eller kommersiell service, verksamhet eller besöksnäring.

Vattentjänstplanens konsekvenser och förslag på åtgärder

Vattentjänstplanen bidrar till minskade utsläpp av föroreningar från enskilda avloppsanläggningar, och dagvatten, vilket medför positiva konsekvenser för naturvärdena i kommunen då de ofta är kopplade till sjöar och vattendrag eller våtmarker.

Enligt vattentjänstplanen ska kommunen sträva efter en hållbar dagvattenhantering. För att uppnå det målet ska dagvatten i större utsträckning omhändertas lokalt genom öppna dagvattenlösningar i form av till exempel dagvattendammar, anläggande av översvämningssytor och säkra avrinningsvägar. Öppna dagvattenlösningar gynnar växt- och djurlivet och ett ökat växt- och djurliv bedöms ge positiva konsekvenser för naturvärdena i kommunen.

³ Översiktsplan 2035 – Ljungby kommun.

I kommunens verksamhetsplan för dagvatten, som har implementerats i vattentjänstplanen, har ansvaret för påverkan och hantering av dagvatten mellan olika aktörer tydliggjorts. En tydlig ansvarsfördelning är viktig för att säkerställa att skötsel och funktion för dagvattenanläggningar fungerar. I vattentjänstplanen har även ett behov identifierats att ta fram skötselplaner för dagvattendammar i kommunen. Detta medför positiva konsekvenser och ökade möjligheter till att hänsyn och anpassning tas till naturvärden vid anläggande och skötsel av dagvattenanläggningar i kommunen.

Markarbeten i samband med utbyggnad av allmänt vatten och avlopp medför risk att naturmiljöer påverkas negativt. Försiktighet bör därför råda vid markarbeten för att negativa konsekvenser inte ska uppstå.

Vattentjänstplanen bedöms huvudsakligen ge positiva konsekvenser avseende naturvärden i kommunen. Risk att naturvärden påverkas negativt bedöms främst kunna ske i samband med markarbeten vid anläggande av allmänt vatten och avlopp. I samband med detaljplanering och projektering av VA-utbyggnad bör därför fördjupade konsekvensanalyser avseende påverkan på naturmiljön utföras.

4.4 Vatten och vattenkvalitet

Miljöaspekten har avgränsats till bedömning av miljöpåverkan på MKN för vatten.

Förutsättningar och nuläge

Enligt vattendirektivet ska alla vattenförekomster uppnå god status till år 2027, såvida de inte har fått en tidsfrist.

I Ljungby kommun är alla grundvattenförekomster klassade med god kvantitativ status och god kemisk status, med undantag för Lidhultsåsen som inte uppnår god kemisk status på grund av att den är förorenad av bekämpningsmedlet pentaklorfenol. Orsaken bedöms vara förorenande områden inom förekomsten.

Den kemiska statusen hos ytvattenförekomsterna är generellt klassad som god, med undantag för kvicksilver och bromerade difenyletrar och ett par vattendrag som är förorenade med benso(a)pyren. Den ekologiska statusen är av olika anledningar huvudsakligen klassad som måttlig för både sjöar och vattendrag. Vanliga orsaker är morfologiska förändringar, fisk, näringsämnen och försurning.

Vattenuttag kan framför allt påverka grundvattenförekomsternas kvantitativa status, som även kan leda till att den kvalitativa statusen påverkas. I Ljungby kommuns allmänna grundvattentäkter finns i dagsläget inget som tyder på att det sker ett överuttag av grundvatten. Tillgången på grundvatten är överlag god, men däremot kan torra somrar vara ett problem.

De allmänna VA-anläggningarna riskerar främst att påverka ytvattenrecipienter genom utsläpp av föroreningar från avloppsreningsverk (vid bräddningar) och dagvatten från hårdgjorda ytor. Även de enskilda avloppsanläggningarna, som är väl utspridda i kommunen, riskerar att påverka recipienterna för såväl grundvatten som ytvatten. Enskilda avloppsanläggningars påverkan på vattenförekomsterna är en viktig aspekt i samband med miljö- och byggförvaltningens tillsyn och inför utredningar om nya utbyggnadsområden för allmänt VA alternativt utbyggnad av gemensamhetsanläggningar.

I vattenmyndighetens förvaltningsplan för 2022–2027 anges att kommunen på olika sätt ska arbeta för att miljökvalitetsnormerna ska nås. Särskilt anges långsiktigt skydd av vattentäkter, tillsyn av avloppsanläggningar samt framtagande av VA-plan inklusive en plan/strategi för dagvatten.

Vattentjänstplanens konsekvenser och förslag på åtgärder

Då vattentjänstplanen ersätter VA-planen, uppfylls Vattenmyndighetens mål med att ta fram en VA-plan. I vattentjänstplanen ingår åtgärder avseende översyn av vattenskydd för allmänna vattentäkter, tillsyn och åtgärder av små avloppsanläggningar och framtagande av dagvattenplan inklusive skyfallsplanering. Flera av målen och åtgärderna i vattentjänstplanen bidrar i sin tur till att uppnå god status i kommunens vattenförekomster och därmed att miljökvalitetsnormerna för vatten (MKN) uppnås.

Vattentjänstplanen ger förutsättningar till förbättrade avloppslösningar för både enskilda och allmänna anläggningar. Detta bidrar till minskade utsläpp av näringsämnen och föroreningar till vatten, vilket ger positiva effekter i form av minskad övergödning och minskad tillförsel av föroreningar till vatten. Detta ger i sin tur ökade möjligheter att uppnå god vattenstatus i kommunens vattenförekomster.

VA-utbyggnadsplanen tydliggör vilka områden som har behov av att anslutas till allmänt VA utifrån hälsa eller miljö. Vattentjänstplanen anger även riktlinjer och tydliga mål i kommunens arbete med tillsyn och åtgärder avseende enskilda avloppsanläggningar.

Ett mål i planen är att kommunen ska sträva efter en hållbar dagvattenhantering, vilket bidrar till att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten. För att uppnå målet behöver dagvatten i större utsträckning kunna omhändertas lokalt genom öppen dagvattenhantering i form av till exempel dagvattendammar samt genom att anlägga översvämningsytor och säkra avrinningsvägar.

Vattentjänstplanen anger även förutsättningar för att minska andelen tillskottsvatten och antalet bräddningar i spillvattenledningsnätet. Detta skulle ge minskad flödesbelastning och förorening till de recipienter dit avloppsvatten bräddas, vilket i förlängningen bidrar till att uppnå eller bibehålla miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Enligt vattentjänstplanen ska en brand- och släckvattenplan tas fram. Ett av syftena med denna plan är att kommunen ska ta fram en planering för hur omhändertagande av släckvatten ska tas omhand för att inte orsaka förorening i miljön.

Vattentjänstplanen bedöms huvudsakligen ge positiva konsekvenser avseende vattenkvalité i kommunens vattenförekomster och därmed att uppnå eller bibehålla miljö kvalitetsnormerna för vatten. Risk att vattenförekomster påverkas negativt bedöms främst kunna ske i samband med markarbeten vid anläggande av allmänt vatten och avlopp. I samband med detaljplanering och projektering av VA-utbyggnad bör därför fördjupade konsekvensanalyser avseende påverkan på vattenförekomster utföras.

4.5 Klimat

Miljöaspekten har avgränsats till bedömning av planens klimatpåverkan och bedömning av påverkan från föreslagna åtgärder avseende hantering av skyfall, översvämnings, torka och hantering av dagvatten vid ökade flöden och mängder.

Förutsättningar och nuläge

Den globala uppvärmningen som pågår leder till ett förändrat klimat. Uppvärmningen orsakas av utsläpp av växthusgaser som koldioxid och metan. Växthusgaser uppstår bland annat vid förbränning av fossila bränslen som diesel och bensin. För att undvika mycket allvarliga konsekvenser har världens länder enats om att temperaturhöjningen måste begränsas till högst 1,5 grader.

Klimatet har en avgörande betydelse för såväl grundvattenbildning som ytvattenavrinning. Jämfört med stora delar av södra Sverige har Ljungby kommun hög nederbörd eftersom området ligger relativt nära västkusten.

VA-försörjningen kan drabbas hårt av såväl torka som intensiva regn. När det gäller vattenförsörjning är det huvudsakligen de torra perioderna som innebär problem i form av vattenbrist, men som även kan påverka vattnets kvalitet. Viktigt är härvid att notera sammanhängande perioder med extrem torka.

Intensiva regn eller perioder med mycket nederbörd påverkar avloppssystemen med risk för bland annat översvämningar, såväl i källare som på ytor, och utsläpp av orenat avloppsvatten (bräddningar). I augusti 2020 föll skyfallsliknande regn över både Ljungby stad och Lagans samhälle. Även i juli 2021 föll stora mängder regn över Ljungby.

Klimatprognoser visar på stigande temperaturer och störst ökning av temperaturen beräknas ske vintertid. Vintern kommer således bli kortare och vegetationsperioden ökar med 2–3 månader. Sommaren förväntas bli varmare och längre. Årsmedelnederbörden beräknas beroende på klimatscenario öka med ca 10–20 % i Ljungby kommun fram till slutet av 2000-talet. Nederbörden beräknas öka mest vintertid.

De förändrade nederbördsförhållandena innebär att tillrinningen till vattendragen ökar under vintern och minskar under sommaren. Den nederbörd som faller under vintern förväntas i betydligt större utsträckning bestå av regn som direkt avgår till vattendragen. Varmare temperaturer innebär dessutom en längre vegetationsperiod, högre avdunstning och lägre tillrinning sommartid.

Vattentjänstplanens konsekvenser och förslag på åtgärder

Vattentjänstplanen bidrar till klimatpåverkan dvs utsläpp av växthusgaser då flera åtgärder är kopplade till byggprojekt. Framför allt ledningsnätet kommer att saneras eller byggas ut de kommande åren. Tillverkning av material (ledning), transporter, grävning och schaktning orsakar utsläpp av koldioxid när fossila bränslen används som drivmedel. Ljungby kommun har en aktuell Klimat- och energiplan där mål för utsläppsminskning samt åtgärder anges. Bland annat ska upphandlingar styras så att transporter och arbeten med arbetsmaskiner av extern part ska vara oberoende av fossil energi. Detta ska uppnås senast år 2030.

Samtidigt som vissa åtgärder ökar utsläppen är åtgärderna nödvändiga för att minska konsekvensen av klimatförändringen som exempelvis skyfall och ökade dagvattenflöden. Åtgärderna i planen bidrar även till minskad påverkan på vattenförekomsterna och därmed ökade möjligheter till att uppfylla beslutade miljö kvalitetsnormer.

Ljungby kommun strävar efter att ha en långsiktigt hållbar och robust hantering av dagvatten för att kunna hantera kraftiga flöden av dagvatten vid till exempel skyfall. För att uppnå målet med en hållbar dagvattenhantering planeras en dagvattenplan att tas fram och inom ramen för dagvattenplanen ska även ett fortsatt arbete med skyfallsplanering ske. En skyfallskartering har tagits fram sedan tidigare för Ljungby stad.

I samband med dagvattenplanen ska även en modell för ledningsnätet för dagvatten tas fram i relevanta tätorter. Målet med denna modell är att identifiera dagvattenledningsnätets kapacitet, vilket ger ett bra underlag för skyfallsplanering.

Vattentjänstplanen omfattar även att genomföra en utredning för att identifiera områden där det saknas ledningsnät för dagvatten och identifiera vilka områden som har behov av utökade verksamhetsområden för dagvatten. Utbyggnad av verksamhetsområden bör enligt vattentjänstplanen prioriteras i områden där det ofta uppstår höga flöden och översvämningar vid intensiva och kraftiga regn.

I vattentjänstplanen ingår även att ta fram en årlig informations- och kommunikationsplan för kommunikering om vatten och avlopp. Information och kommunikation är en viktig del i kommunens arbete med att öka kunskapen och förståelsen om hur vi bäst tar hand om och värnar om vårt vatten samt att uppnå en ökad resurshushållning. Exempel på informationsaktiviteter som anknyter till klimatanpassning är att ge råd och riktlinjer gällande källaröversvämningar och hur bostadstomters utformning kan påverka dagvattenhanteringen samt information till abonnenter vid vattenbrist till följd av torra och vad ett eventuellt bevattningsförbud innebär.

En del i vattentjänstplanen är också att redovisa hur de kommunala anläggningarna ska säkras för att klara en framtida belastning på grund av skyfall. Syftet med denna planering är att kommunerna ska vara bättre förberedda och påbörja arbetet med att klimatanpassa den allmänna anläggningen.

Sammanfattningsvis bedöms de åtgärder som planeras att genomföras inom ramen för vattentjänstplanen ge positiva konsekvenser avseende att minska riskerna vid klimatrelaterade konsekvenser såsom skyfall och översvämningar, men även till viss del torka.

4.6 Hushållning med vatten och andra resurser

Miljöaspekten har avgränsats till bedömning av påverkan på tillgång av dricksvatten samt möjligheter till kretsloppsanpassning och resurshushållning för den allmänna och enskilda VA-verksamheten.

Förutsättningar och nuläge

För att säkerställa att de allmänna vattentäkterna har tillgång till vatten av tillräcklig kvantitet är det viktigt att vattentäkterna har tillstånd för sina vattenuttag och ett tillfredställande skydd i form av beslutade och uppdaterade vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter.

Vattendom finns för Agunnaryds och Ljungbys vattentäkter. Det pågår ett arbete med att söka tillstånd för Bolmens vattentäkt. Vattenskyddsområde finns upprättade för alla vattentäkter förutom för vattentäkterna i Mjälén och Torpa. Nuvarande vattenskyddsområden är dock föråldrade och motsvarar inte aktuell lagstiftning och rekommendationer från vägledande myndighet (HAV). Därför finns det ett behov att revidera vattentäkternas vattenskyddsområden med tillhörande föreskrifter. För Ljungby vattentäkt pågår ett arbete med att uppdatera vattenskyddsområdet.

Ljungby kommun saknar i dagsläget renodlade reservvattentäkter. För Ljungby finns dock ett avtal med Växjö kommun som ger tillåtelse att ta ut vatten från Växjös vattentäkt i Bergaåsen. En plan för reservvatten finns framtagen för hela Kronobergs län.

Inom Ljungby kommun pågår ett arbete med ständiga förbättringar och effektivisering inom VA-verksamheten som bidrar till en god resurshushållning. Energieffektivisering är till exempel en viktig del inom den allmänna VA-verksamheten då drift av både vatten- och avloppsanläggningar kräver stora resurser av el, till exempel pågår ett ständigt arbete med utbyte av pumpar och komponenter till energieffektivare modeller och i Ljungby reningsverk sker rötning av avloppsslammet.

Exempel på kretsloppsarbete/resurshushållning för den enskilda VA-verksamheten är att fastighetsägare med torrtoalett kan ansöka om dispens för att själv kompostera sin latrin. Den komposterade latrinerna kan sedan användas till jordförbättring.

Vattentjänstplanens konsekvenser och förslag på åtgärder

Vattentjänstplanen anger goda förutsättningar till att säkerställa tillgång till dricksvatten och till att prioritera arbetet med kretsloppsanpassning och resurshushållning som en viktig del i arbetet med vatten och avlopp.

I VA-policyn anges som mål att kommunen ska prioritera allmänhetens försörjning av dricksvatten inom de allmänna verksamhetsområdena. I policyn finns även mål gällande att leverera dricksvatten i tillräcklig omfattning och av godkänd kvalitet samt mål att det ska finnas upprättade och aktuella vattenskyddsområden med skyddsföreskrifter. Utifrån de angivna målen planeras en översyn av tillstånd och vattenskyddsområden för de allmänna vattentäkterna att genomföras, vilket bidrar till att säkerställa tillgången till dricksvatten. Det planeras även för att ta fram en vattenförsörjningsplan. I vattenförsörjningsplanen kommer frågan om reservvattenförsörjning att behandlas.

Vattentjänstplanen bidrar även till att långsiktigt säkerställa tillgången till dricksvatten för de enskilda vattentäkter som planeras att anslutas till allmänt verksamhetsområden enligt VA-utbyggnadsplanen.

Vattentjänstplanen bidrar även till ökad resurshushållning av dricksvatten genom att den anger förutsättningar till att utreda möjligheterna att distribuera så kallat tekniskt vatten och vilka förutsättningar som finns att använda sådant vatten som alternativ till dricksvatten till exempel inom industrin eller för bevattning, tvätt och spolning. En annan viktig del i detta arbete är att föra dialog med storförbrukare av vatten om att minska användningen av dricksvatten och se över möjligheterna att använda sig av annat vatten i sin verksamhet.

Även flera aktiviteter som planeras att ingå i den årliga informations- och kommunikationsplanen bidrar till en god resurshushållning till exempel information om vattnets värde och hur vi bäst kan hushålla med vattnet, information till abonnenter i samband med vattenbrist till följd av torka och ett eventuellt bevattningsförbud samt information till ägare av enskilda avlopp avseende skötsel av den enskilda anläggningen.

Ytterligare ett led i kommunens arbete med vattenhushållning är att inom ramen för vattentjänstplanen utreda hur stora förlusterna är på dricksvattenledningsnätet.

Vattentjänstplanen bedöms ge positiva konsekvenser avseende att långsiktigt säkerställa tillgången på dricksvatten samt möjligheter till kretsloppsanpassning och resurshushållning för vatten och för andra resurser. För att undvika negativa

konsekvenser avseende tillgång på dricksvatten bör dock tillgången på reservvatten för de allmänna verksamhetsområdena säkerställas.

5. Miljömål

Enligt 6 kap. 11 § Miljöbalken ska MKB:n innehålla uppgifter om hur hänsyn tas till relevanta miljökvalitetsmål. I kapitel 5.1 och 5.2 nedan redovisas en avstämning mot de globala målen för hållbar utveckling (Agenda 2030) och de nationella miljökvalitetsmålen.

5.1 Globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030)

FN:s medlemsländer antog 2015 globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Agenda 2030 är en universell agenda som består av 17 globala mål och 169 delmål. Agendan innebär att alla medlemsländer i FN har förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030.⁴

Genomförandet av vattentjänstplanen kan bidra till att uppfylla flera av de globala miljömålen. I tabell 2 redovisas en avstämning mot de globala miljömål som främst bedöms påverkas av vattentjänstplanen.

⁴ <https://www.globalamalen.se/>

Tabell 2. Påverkan på globala mål för hållbar utveckling.

Mål	Påverkan
God hälsa och välbefinnande	Genomförandet av vattentjänstplanen bidrar till uppfyllandet av målet genom åtgärder som leder till att tillgången på dricksvatten säkerställs och att förorenat avloppsvatten tas omhand. Ett av huvudsyftena med vattentjänstplanen är att uppnå en långsiktigt hållbar vatten- och avloppsförsörjning. Detta ger i sin tur goda förutsättningar för en god hälsa och att risken för sjukdomar orsakade av förorenat vatten minskar.
Rent vatten och sanitet för alla	Miljömålet påverkas på samma sätt som målet <i>God hälsa och välbefinnande</i> av genomförandet av vattentjänstplanen.
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	Genomförandet av vattentjänstplanen bidrar till uppfyllandet av målet genom åtgärder som till exempel leder till hållbara dagvattensystem, förbättrad infrastruktur och ökad kapacitet för avledning av spillvatten samt möjligheter att distribuera och använda sk tekniskt vatten som alternativ till dricksvatten.
Hållbara städer och samhällen	Genomförandet av vattentjänstplanen bidrar till uppfyllandet av målet genom åtgärder som leder till att långsiktigt säkerställa dricksvattenförsörjningen, minskade utsläpp av föroreningar från avloppsvatten samt klimatanpassning av den allmänna VA-anläggningen. För att säkerställa en god bebyggd miljö bör allmänna VA-anläggningar lokaliseras och utformas på ett hållbart och miljöanpassat sätt. Detta leder i sin tur till att en god hushållning med mark, vatten och andra resurser uppnås.
Hållbar konsumtion och produktion	Genomförandet av vattentjänstplanen bidrar till uppfyllandet av målet genom åtgärder som bidrar till en hållbar produktion av dricksvatten och rening av avloppsvatten samt genom åtgärder som bidrar till resurshushållning och kretsloppsanpassning t ex minskad dricksvattenanvändning, minskade utsläpp av avloppsvatten, minskad kemikalieanvändning, utbyte av pumpar och komponenter till energieffektivare modeller, rötning av avloppsslam, elproduktion av rötgas samt användning av slam som konstruktionsmaterial vid sluttäckning av deponier.

5.2 Nationella miljö kvalitetsmål

Sveriges riksdag har antagit 16 miljö kvalitetsmål som beskriver det tillstånd i miljön som Sveriges miljöarbete ska leda till. Miljömålen syftar till att nuvarande och kommande generationer ska tillförsäkras en hälsosam och god miljö utifrån sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter. Många av miljömålen kopplar till olika ekosystemtjänster.

Genomförandet av vattentjänstplanen kan bidra till att uppfylla flera av de nationella miljö målen. I tabell 3 redovisas en avstämning mot de nationella miljö mål som främst bedöms påverkas av vattentjänstplanen.

Tabell 3. Påverkan på nationella miljö mål.

Mål	Påverkan
Begränsad klimatpåverkan	Genomförandet av vattentjänstplanen bidrar till uppfyllandet av målet genom åtgärder som bidrar till minskad dricksvattenförbrukning och mer cirkulära flöden av vatten. Detta leder i sin tur till minskad dricksvattenproduktion, vilket minskar användningen av energi och kemikalier.
Giftfri miljö	Genomförandet av vattentjänstplanen bidrar till uppfyllandet av målet genom åtgärder som leder till färre bräddningar, bättre fungerande enskilda avloppsanläggningar och en hållbar dagvattenhantering. Detta leder i sin tur till minskat utläckage av avloppsvatten och därmed minskad påverkan på vattenförekomster då utsläpp av föroreningar i form av näringsämnen, metaller och organiska ämnen minskar. Planen innehåller även åtgärder som leder till ett hållbart omhändertagande av förorenat släckvatten från bränder.
God bebyggd miljö	Genomförandet av vattentjänstplanen bidrar till uppfyllandet av målet genom åtgärder som leder till att långsiktigt säkerställa dricksvattenförsörjningen, minskade utsläpp av föroreningar från avloppsvatten samt klimatanpassning av den allmänna VA-anläggningen. För att säkerställa en god bebyggd miljö bör allmänna VA-anläggningar lokaliseras och utformas på ett hållbart och miljöanpassat sätt. Detta leder i sin tur till att en god hushållning med mark, vatten och andra resurser uppnås.

Mål	Påverkan
Grundvatten av god kvalitet	Genomförandet av vattentjänstplanen bidrar till uppfyllandet av målet genom åtgärder som leder till ökat skydd av grundvattentäkter och minskad påverkan på grundvatten från till exempel enskilda avloppsanläggningar, förorenat dagvatten och släckvatten från bränder.
Ingen övergödning	Genomförandet av vattentjänstplanen bidrar till uppfyllandet av målet genom åtgärder som leder till färre bräddningar av avloppsvatten, bättre fungerande enskilda avloppsanläggningar och en hållbar dagvattenhantering. Detta leder i sin tur till minskat utläckage av avloppsvatten och därmed minskad påverkan av näringsämnen på vattenförekomster.
Levande sjöar och vattendrag	Miljömålet påverkas på samma sätt som målen <i>Giftfri miljö</i> och <i>Ingen övergödning</i> av genomförandet av vattentjänstplanen.

6. Sammanfattning och samlad miljöbedömning

Vattentjänstplanen skapar goda förutsättningar till att uppnå en långsiktig hållbar vatten- och avloppsförsörjning och en god vattenstatus i Ljungby kommun. Planen är också en förutsättning för att uppfylla kraven i lagen om allmänna vattentjänster. Planen bidrar även till att nå de nationella och globala miljömålen samt miljö kvalitetsnormerna (MKN) för vatten.

Vattentjänstplanen är ett bra underlag dels för planering och prioritering av de behov som finns dels för den allmänna och enskilda vatten- och avloppsförsörjningen i kommunen, dels för kommunens översiktliga planering. Planen är även ett viktigt underlag inför att klimatanpassa den allmänna VA-anläggningen.

Sammanfattningsvis bedöms vattentjänstplanen och de mål och åtgärder som redovisas i planen som helhet medföra en positiv miljöpåverkan. De åtgärder i vattentjänstplanen som bedöms som särskilt viktiga till att medföra en positiv miljöpåverkan är:

- Upprättande eller revidering av vattenskyddsområden för allmänna vattentäkter.
- Framtagande av dagvattenplan inklusive skyfallsplanering.
- Utredda behov av utökade verksamhetsområden för dagvatten.
- Åtgärdsplan för att minska andelen tillskottsvatten och bräddningar i spillvattenledningsnätet.
- Tillsyn och krav på åtgärder för små avloppsanläggningar.
- Framtagande av brand- och släckvattenplan

Dessa åtgärder bidrar bland annat till att minska utläckage av avloppsvatten, stärka skyddet för allmänna vattentäkter och recipienter och ger därmed ökade förutsättningar för att uppfylla miljökvalitetsnormerna för vatten. Planen bedöms inte heller innebära några risker för människors hälsa eller säkerhet.

Den negativa miljöpåverkan som planen bedöms bidra till är påverkan på mark och vatten vid till exempel grävarbeten vid utbyggnad allmänt VA-ledningsnät, vid förnyelse av befintligt ledningsnät samt nyanläggning av exempelvis reningsanläggningar för dagvatten.

Vattentjänstplanen bedöms medföra övervägande positiva konsekvenser för de berörda globala och nationella miljömålen.